

45899

Mustafa Yeneroğlu
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 22.06.2026

Mustafa YENEROĞLU

İstanbul Milletvekili

Türkiye'deki yerel gazeteler, uzun yıllardır ağırlaşan ekonomik koşullar altında yayın hayatlarını sürdürmeye çalışmaktadır. Kâğıt ve mürekkep gibi temel ihtiyaçların büyük ölçüde ithalata dayalı ve döviz bazlı olması, baskı ve dağıtım maliyetlerindeki olağanüstü artışlar, asgari ücret artışları karşısında personel giderlerinin yükselmesi ve reklam gelirlerinin giderek daralması; yerel gazetelerin ayakta kalmasını her geçen gün zorlaştırmakta, gazetelerin birer birer kapanmasına yol açmaktadır.

Nitekim Türkiye İstatistik Kurumunun Basın İlan Kurumu verilerinden derlediği 2024 yılı Süreli Yayın İstatistiklerine göre, resmi ilan yayımlayan gazete sayısı bir önceki yıla göre yüzde 11,9 azalarak 753'e gerilemiştir. Bu gazetelerin yüzde 95,9'unu yerel gazeteler oluşturmaktadır. Aynı dönemde resmi ilan yayımlayan gazetelerin yıllık toplam tirajı ise yüzde 27,5 oranında azalmıştır. Sektördeki bu hızlı küçülmenin faturası, ağırlıklı olarak Anadolu'da yayın yapan yerel gazetelere kesilmektedir.

Yerel gazetelerin önemli gelir kaynaklarından biri, Basın İlan Kurumu aracılığıyla dağıtılan resmi ilan ve reklamlar oluşturmaktadır. Ancak resmî ilan dağılımındaki eşitsizlikler, ilan tarifelerindeki artışların girdi maliyetlerinin gerisinde kalması ve internet haber sitelerinin de resmî ilan kapsamına alınmasıyla birlikte basılı yerel gazetelerin ilan gelirlerindeki payının azaldığı yönündeki değerlendirmeler, mevcut sistemin yerel basının sürdürülebilirliğini sağlamada yetersiz kaldığını göstermektedir.

Öte yandan, Anayasa Mahkemesi 10 Mart 2022 tarihli pilot kararında, Basın İlan Kurumu'nun resmî ilan ve reklam kesme cezalarının basın özgürlüğünü ihlal ettiğini ve sorunun yapısal nitelikte olduğunu tespit etmiş; 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanun'un yeniden düzenlenmesi ihtiyacını Türkiye Büyük Millet Meclisinin dikkatine sunmuştur. Mahkeme, 17 Haziran 2025 tarihli ve E.2023/168 sayılı kararıyla da Kanun'un 49'uncu maddesinin ilgili hükmünü iptal etmiştir.

TBMM Halkla İlişkiler Binası

4. Kat, Oda: B 404 Bakanlıklar/Ankara

Tel.: +90 (312) 420 56 62- 63 Faks: +90 (312) 420 22 12

Mustafa Yeneroğlu
İstanbul Milletvekili

45899

Anayasa Mahkemesi, söz konusu kararında, resmî ilan ve reklam kesme cezasını gerektiren fiiller ile bu fiillere uygulanacak yaptırımların kapsamı ve sınırlarının kanunda yeterli açıklık ve kesinlikte belirlenmediğini; hangi eylemlerin hangi sürelerle ve ne ölçüde yaptırıma konu olacağının idarenin takdirine bırakılmasının ifade ve basın özgürlüğü bakımından belirlilik, öngörülebilirlik ve kanunilik ilkeleriyle bağdaşmadığını vurgulamıştır.

Buna karşın, 22 Mayıs 2026'da TBMM Başkanlığına sunulan, Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ile 49'uncu madde yeniden düzenlenmekte; resmî ilan ve reklam yayımlama hakkına sahip gazete, dergi ve internet haber sitelerine 'bu Kanunda öngörülen vasıfları taşımama' veya 'ödevleri yerine getirmeme' gibi ölçütlerle yaptırım uygulanabileceği düzenlenmektedir.

Anayasa Mahkemesi'nin iptal gerekçesi dikkate alındığında, yaptırıma konu olabilecek fiillerin kapsamının 'bu Kanunda öngörülen vasıfları taşımama' veya 'ödevleri yerine getirmeme' gibi yine belirsiz ifadelere bırakılması, Mahkeme'nin işaret ettiği anayasal sakıncaların devam ettiği yönünde ciddi tereddütler doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son on yılda yayın hayatına son veren yerel gazete sayısı yıllara ve illere göre nedir?
2. Son on yılda Basın İlan Kurumu aracılığıyla dağıtılan resmi ilan ve reklam tutarlarının yaygın, bölgesel ve yerel gazeteler ile internet haber siteleri arasındaki dağılımı yıllara göre nedir?
3. İnternet haber sitelerinin resmi ilan kapsamına alınmasının basılı yerel gazetelerin ilan gelirleri üzerindeki etkisi ölçülmüş müdür?
4. Kâğıt, kalıp ve mürekkep gibi temel girdilerin büyük ölçüde ithalata dayalı olması karşısında, yerel gazetelere yönelik vergi indirimi, sosyal güvenlik prim desteği veya doğrudan mali destek sağlanmasına yönelik bir çalışma yürütölmekte midir?
5. Kanun teklifi hazırlanırken, Anayasa Mahkemesi'nin pilot kararı ile iptal kararında ortaya konulan ilke ve gerekçelere ilişkin herhangi bir hukuki etki analizi yapılmış mıdır? Yapılmış ise bu analizlerin sonuçları nelerdir?
6. Anayasa Mahkemesi'nin 10 Mart 2022 tarihli pilot kararından bu yana Basın İlan Kurumu tarafından kaç gazete ve internet haber sitesi hakkında resmî ilan ve reklam kesme müeyyidesi uygulanmıştır? Bu yaptırımların yıllara, yayın türlerine ve yaptırım sürelerine göre dağılımı nedir?
7. Basın İlan Kurumu tarafından verilen resmî ilan ve reklam kesme cezalarına karşı açılan davaların son beş yıldaki sayısı kaçtır? Bu davaların kaçında verilen müeyyide kararları yargı mercilerince hukuka aykırı bulunarak iptal edilmiştir?

TBMM Halkla İlişkiler Binası

4. Kat, Oda: B 404 Bakanlıklar/Ankara

Tel.: +90 (312) 420 56 62- 63 Faks: +90 (312) 420 22 12